

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

* หมายเหตุมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปีที่ 15 ฉบับที่ 50 เดือนสิงหาคม - กันยายน 2562
www.pcd.go.th

▲ คพ. ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลง
ความร่วมมือทางวิชาการ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
และพิษวิทยา เตรียมรับมือ PM_{2.5}

แอฟพลีเคชั่น

▲ คพ. ร่วมกับ AIT
ศึกษาแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง PM_{2.5}
ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สายด่วน

1650

คพ. ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือทางวิชาการ

ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยา เตรียมรับมือ PM_{2.5}

นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ แพทย์หญิงพรรณพิมล วิปุลากร อธิบดีกรมอนามัย และศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.คุณหญิงมรุตส รุจิรวัดน์ ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยา ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการ

ศึกษาวิจัย พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรผู้ปฏิบัติงานพัฒนานโยบาย/มาตรการและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัย พิษวิทยา และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจะร่วมกันส่งเสริมบทบาทประเทศไทยในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ ในด้านสุขภาพอนามัย พิษวิทยาและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ กรมอนามัย ร่วมกับ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพิษวิทยา ภายใต้การนำของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nation Environment Program (UNEP) ได้จัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านข้อมูลคุณภาพอากาศเพื่อสุขภาพอนามัย และนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Air Quality

Assessment for Health and Environment Policies in Thailand) เพื่อประเมินสถานการณ์ และข้อมูลทางวิชาการประกอบการจัดทำ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่องการจัดการ คุณภาพอากาศและผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินงานจัดทำและปรับปรุงมาตรการ/ มาตรฐานด้านการจัดการคุณภาพอากาศ ของประเทศไทย โดยได้เชื่อมโยงกับข้อมูล

ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย เศรษฐกิจ สังคมที่ทันสมัยเหมาะสม ถูกต้องตามหลัก วิชาการ ทั้งนี้ UNEP สนับสนุนงบประมาณ การดำเนินงานโครงการฯ ให้แก่ประเทศ ต่างๆ ในภูมิภาคแอฟริกา ได้แก่ เบนิน บอสวานา และเอธิโอเปีย และในภูมิภาค เอเชียแปซิฟิก ได้แก่ มองโกเลีย ศรีลังกา และไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพของประเทศในการประเมิน ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย และจัดทำ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อป้องกัน แก้ไขผลกระทบจากมลพิษอากาศได้อย่าง เหมาะสม

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า การประเมินอัตราการเจ็บป่วยด้านสมการ ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของ มลพิษอากาศ ฝุ่นละอองขนาด 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$) ฝุ่นละอองขนาด 10 ไมครอน (PM_{10}) โอโซน (O_3) ในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ต.หน้าพระลาน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี และ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ และ จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ด้วยกลุ่มโรคระบบทางเดินหายใจ โรคหอบเรื้อรัง ปอด และโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตัน รวมทั้ง การศึกษาความสัมพันธ์ต่อจำนวนประชากร สามารถระบุได้ว่าในแต่ละจังหวัดมีอัตรา ความเสี่ยงของการเกิดโรคที่ได้รับสัมผัส มลพิษอากาศแตกต่างกัน และมีความเสี่ยง

ตามช่วงอายุของประชากรที่แตกต่างกัน เช่น ประชากรกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ควรได้รับการเฝ้าระวังผลกระทบต่อมลพิษ อากาศมากกว่าประชากรทั่วไป เป็นต้น

ทั้งสามหน่วยงานได้เล็งเห็นถึง ความสำคัญต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนและทุกภาคส่วน จึงจัดให้มีการเสวนา “**สื่อสารความเสี่ยง สุสธารณะ ข้อมูลมลพิษอากาศและ ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย**” เพื่อเปิดโอกาส ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการใช้ ข้อมูลคุณภาพอากาศและผลกระทบต่อ สุขภาพอนามัย ให้นำไปสู่นโยบาย ด้านการจัดการคุณภาพอากาศ และเตรียม การรับมือต่อสถานการณ์วิกฤติมลพิษอากาศ ในปี 2563 ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งการควบคุม การปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด การเฝ้าระวัง การสื่อสาร แจ้งเตือน การดูแล สุขภาพประชาชน โดยมุ่งเน้นการสื่อสาร ความเสี่ยงสุสธารณะอย่างเหมาะสม

ตรวจสอบคุณภาพอากาศ ป่าพรุควนเคร็งและหมอกควันข้ามแดน

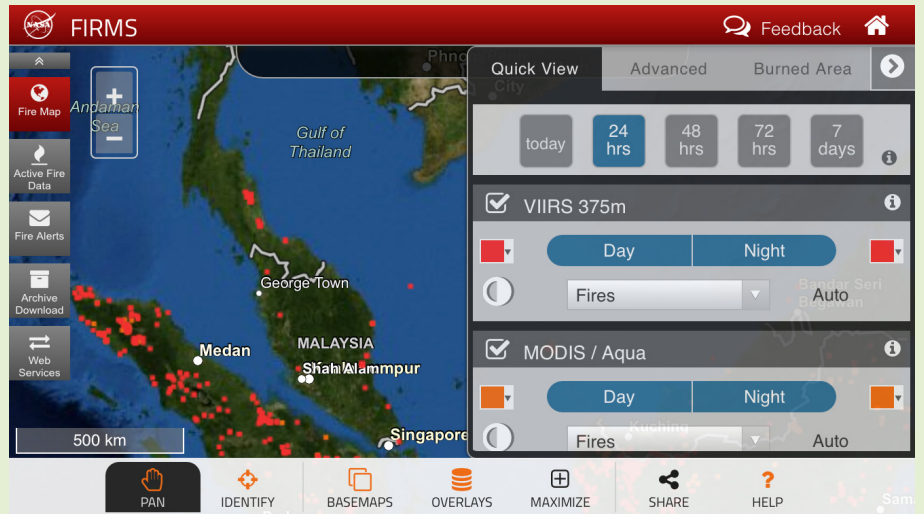
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้ติดตามความคืบหน้าสถานการณ์ไฟป่า ป่าพรุควนเคร็ง จ.นครศรีธรรมราช และมอบหมายให้ทีมดับไฟป่าทั้งกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เข้าไปดำเนินการในพื้นที่อย่างเร่งด่วน พร้อมให้ กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ตรวจวัดค่าคุณภาพอากาศเพื่อแจ้งเตือนประชาชน โดย คพ. ได้ส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ไปตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ ซึ่งเป็นจุดที่ได้รับผลกระทบจากไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง และรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศ พร้อมแจ้งเตือนสถานการณ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพี่น้องประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ

สถานการณ์ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคใต้ มักจะเกิดในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน โดยมีสาเหตุหลักจากการจุดไฟในพื้นที่และเกิดการลุกลามเข้าไปในเขตพื้นที่ป่าพรุ และปัญหาหมอกควันข้ามแดนในภูมิภาคอาเซียนตอนใต้ ที่พบจุดความร้อนจำนวนมากในช่วงดังกล่าวเนื่องจากเป็นฤดูแล้งในภูมิภาคอาเซียนตอนใต้ ซึ่งสถานการณ์ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ภาคใต้ของประเทศไทยมีสถานการณ์รุนแรงที่สุดในปี 2558 พบปริมาณฝุ่นละอองขนาด

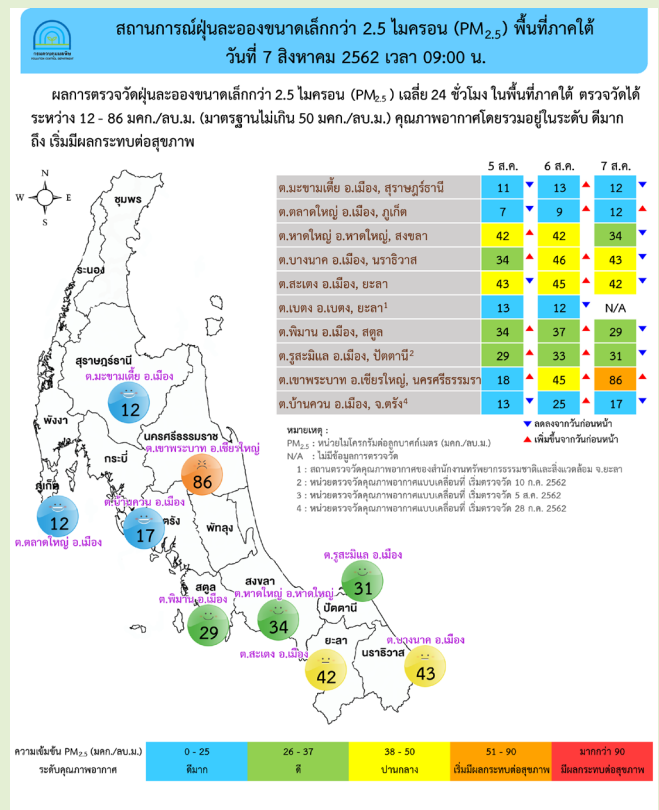

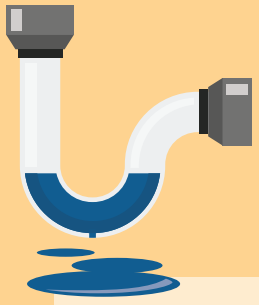
ไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงสุด 360 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม) และจำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน (120 มคก./ลบ.ม) จำนวน 11 วัน ส่วนในปี 2560-2561 พบ PM_{10} เฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด 121 มคก./ลบ.ม เกินค่ามาตรฐานเพียง 1 วัน

จากปัญหาข้างต้น ภูมิภาคอาเซียนตอนใต้ได้ประกาศยกระดับการแจ้งเตือนอยู่ในระดับที่ 2 คือปริมาณจุดความร้อนมีจำนวนมากว่า 150 จุด ต่อเนื่องตั้งแต่ 2 วันขึ้นไป ซึ่ง คพ. ได้ติดตามสถานการณ์ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคใต้ และปัญหาหมอกควันข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ สามารถติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศของประเทศไทย ผ่านทางเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน Air4Thai และสถานการณ์จุดความร้อนและสภาพอากาศในภูมิภาคอาเซียนที่เว็บไซต์ <http://asmc.asean.org/>

คพ. เดินหน้าพัฒนาอาคารราชการ ให้เป็นต้นแบบด้านการจัดการน้ำเสีย

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) จะดำเนินโครงการพัฒนาอาคารราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล และหน่วยงานอิสระในกำกับของรัฐให้เป็นต้นแบบที่ดีด้านการจัดการหรือบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้กับภาคเอกชน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมและให้ความสำคัญในการดูแลระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ตนเองให้มีประสิทธิภาพอยู่สม่ำเสมอ โดยนำร่องในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 250 แห่ง ซึ่งได้เปิดตัวโครงการ “อาคารราชการต้นแบบด้านการจัดการน้ำเสีย” ไปเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมเซ็นทาราบายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ

ขณะนี้ คพ. ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งของอาคารที่ทำการของทางราชการ ไปแล้วกว่า 70 หน่วยงาน และจะตรวจให้ครบ 250 แห่ง ภายในเดือนธันวาคม 2562 ผลการตรวจสอบพบว่าร้อยละ 60 ระบายน้ำทิ้งเกินค่ามาตรฐาน เนื่องจากหน่วยงานราชการส่วนใหญ่ ยังไม่มีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการน้ำเสียของหน่วยงานที่ชัดเจน และไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่ง คพ. จะดำเนินการมาตรการทางปกครองเพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ดังนั้น เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันให้อาคารราชการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม และเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับภาคเอกชน และภาคประชาชนจึงขอเชิญชวนให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ สมัครเข้าร่วมโครงการ “อาคารราชการต้นแบบด้านการจัดการน้ำเสีย” โดยหน่วยงานที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ จะได้รับการสนับสนุนทางวิชาการด้านการจัดการน้ำเสีย การปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม และ

คำแนะนำเพื่อเป็นแนวทางในการดูแลและปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นต้นแบบด้านการจัดการน้ำเสียตามที่กำหนดอย่างยั่งยืน ลดการระบายความสกปรกลงสู่แหล่งน้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้มากขึ้นและเกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการดำเนินโครงการนี้

นอกจากนี้ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดของโครงการ จะได้รับโล่เชิดชูเกียรติ และได้รับเผยแพร่ประกาศเกียรติคุณผ่านช่องทาง Social media และสื่อต่างๆ ของกรมควบคุมมลพิษ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียด และแบบคำขอเข้าร่วมโครงการได้ที่ <http://ecap.pcd.go.th/public> โดยมีกำหนดส่งใบสมัครเข้าร่วมโครงการได้ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ กองตรวจมลพิษ กรมควบคุมมลพิษ เบอร์โทร. 0 2298 2531-2535

กิจกรรม

“ปั่นจักรยานบริจาควัสดุอะลูมิเนียมครั้งที่ 8” มอบอะลูมิเนียมกว่า 1 ตัน

นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานร่วมกับ นายไกรเดช เทกกิ่งเกียรติ รองเลขาธิการมูลนิธิฯ ที่กรมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในการรับมอบอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคในกิจกรรม “ปั่นจักรยานบริจาควัสดุอะลูมิเนียมครั้งที่ 8” โดยในครั้งนี้ได้สามารถเก็บรวบรวมอะลูมิเนียมได้ถึง 1,369 กิโลกรัม

กิจกรรมนี้เป็นความร่วมมือระหว่างกรมควบคุมมลพิษ บริษัท บางกอก แคน แมนูแฟคเจอร์ส จำกัด ชมรมจักรยานหลายชมรม และภาคประชาชน ในการเก็บรวบรวมเศษอะลูมิเนียมที่ไม่ใช่แล้ว เพื่อนำไปบริจาคให้กับมูลนิธิฯ ที่กรมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สำหรับใช้เป็นต้นทุนในการจัดทำ

อุปกรณ์ฯ ให้แก่คนพิการขาขาด เพื่อเป็นการลดการใช้ทรัพยากร นอกจากนี้ ยังเป็นการสนับสนุนการเดินทางด้วยพาหนะที่ไม่ใช่เชื้อเพลิง เพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการปล่อยก๊าซพิษ และสนับสนุนให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเดินทางโดยพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

อะลูมิเนียม เป็นโลหะมันวาว น้ำหนักเบา มีความอ่อน สามารถดัดได้ง่าย ปลอดภัย และไม่ไหม้เหล็ก ในธรรมชาติพบใน แร่บ็อกไซต์ (Bauxite) มีอยู่ทั่วโลก ซึ่งอะลูมิเนียมเป็นโลหะที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีความสำคัญรองจากเหล็ก เนื่องจากเป็นวัสดุที่เบาแต่มีความแข็งแรง สามารถใช้ในอุตสาหกรรมอากาศยาน การขนส่ง และการสร้างอาคารได้เป็นอย่างดี

วัสดุใดบ้าง
ที่สามารถ
นำมาบริจาคได้

ห้องจากกระป๋องเครื่องดื่ม

กระป๋องน้ำอัดลม

ห้องจากฝาเครื่องดื่ม

ฝาเครื่องดื่มแบบฝาเกลียว

เศษอะลูมิเนียมจากข้อต่อ/บานพับ/รื้อ

ชิ้นส่วนจากเครื่องจักรหรือ-โหลจากรถยนต์

การแก้ปัญหาน้ำเสียโครงการศูนย์เรียนรู้การพัฒนาก่ออ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ร่วมกับองค์การบริหารจัดการน้ำเสีย (อจน.) สำรวจพื้นที่และได้จัดทำแบบรายละเอียด ในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียภายในโครงการศูนย์เรียนรู้การพัฒนาก่ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกอแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อบำบัดน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยสภาพปัญหาภายในโครงการฯ ในส่วนของห้องน้ำ – ห้องส้วม มีระบบบำบัดน้ำเสียโดยการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบสำเร็จรูป ส่วนร้านค้าแพφυฟ้าและโรงงานแปรรูปมะขามป้อม ทั้ง 2 แห่งยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้น ซึ่งน้ำเสียจะถูกระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยตรง

จากการสำรวจพื้นที่ได้มีการหารือ และพิจารณาการแก้ไขปัญหา น้ำเสียภายในโครงการฯ โดยทั้งร้านค้าแพφυฟ้า และโรงงานแปรรูปมะขามป้อม ใช้รูปแบบของระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่ ประกอบด้วยบ่อดักไขมัน บ่อเกราะ บ่อบำบัดน้ำเสียและบ่อซึม รองรับน้ำเสียได้แห่งละ 2.0 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และ คพ. ได้มีหนังสือถึงสำนักพระราชวังเพื่อขอความเห็นชอบแบบรายละเอียดระบบบำบัดน้ำเสียและรายการประมาณราคา ก่อสร้าง ซึ่งได้รับความเห็นชอบและเริ่มดำเนินการเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2561 ปัจจุบันได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว การทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย เป็น

ระบบแบบบ่อบำบัดน้ำเสีย หรือระบบบำบัดแบบไม่ใช้ออกซิเจน ซึ่งสามารถบำบัดน้ำเสียได้เป็นอย่างดี

รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปะอาชา) ได้มอบนโยบายให้หน่วยงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม น้อมนำพระราชปณิธาน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้หน่วยราชการและประชาชนทุกหมู่เหล่าที่มีจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่างๆ ได้มีนโยบายให้ คพ. พิจารณาตรวจสอบและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะแหล่งกำเนิดมลพิษ และโครงการสำคัญ

ซึ่ง คพ. จะติดตามตรวจสอบการจัดการสิ่งแวดล้อมในโครงการฯ เป็นระยะๆ ต่อไป และเพื่อให้มีความยั่งยืน คพ. ได้จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียภายในโครงการฯ และการดูแลรักษา ระบบบำบัดน้ำเสีย ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภายในโครงการฯ มีความรู้สามารถดูแลรักษาระบบได้ และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาระบบให้ยั่งยืน

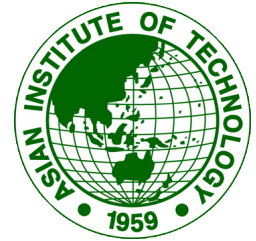

คพ. ร่วมกับ AIT

ศึกษาแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง PM_{2.5}
ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้ประชุมหารือร่วมกับศาสตราจารย์ เหงียน ธิ คิม โอน (Professor Nguyen Thi Kim Oanh) และคณะนักวิจัยจากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) เพื่อศึกษาแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) และสารมลพิษตั้งต้นของฝุ่นทุติยภูมิ (Secondary PM_{2.5}) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง PM_{2.5} พร้อมข้อมูลกิจกรรมและการระบายมลพิษทางอากาศให้เป็นปัจจุบัน และครอบคลุมแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ การขนส่ง อุตสาหกรรม ที่พักอาศัย อาคารพาณิชย์ การเผาในที่โล่ง ไฟป่า ขยะมูลฝอย เกษตรกรรม รวมถึงแหล่งกำเนิด

มลพิษประเภทไม่เจาะจง (Fugitive emission) ทั้งนี้ประเภทมลพิษที่ทำการศึกษา ได้แก่ ฝุ่นละออง PM₁₀, PM_{2.5}, คาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ไฮโดรคาร์บอน (HC) คาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) เป็นต้น

จากปัญหาข้างต้น จึงเกิดเป็นโครงการศึกษา
ดังกล่าว เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง PM_{2.5}
ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากในช่วง
เดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ ของทุกปี พื้นที่กรุงเทพและ
ปริมณฑลมักเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}
อย่างหนาแน่น ซึ่งหากมีค่าเกินมาตรฐานจะส่งผลกระทบต่อ
สุขภาพอนามัยของประชาชน บดบังทัศนวิสัย และ
เป็นอุปสรรคในการคมนาคมขนส่ง

ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวเป็นการเตรียมการรับมือ
สถานการณ์ปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองในพื้นที่
กรุงเทพมหานครที่กำลังจะมาถึง อีกทั้งยังเป็นหนึ่งกลไก
ในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่กรุงเทพและ
ปริมณฑลอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน
เป็นปัจจุบัน จะทำให้การป้องกันแก้ไขปัญหา PM_{2.5} ถูกต้อง
ยิ่งขึ้น ซึ่งทาง AIT ได้เริ่มทำการสำรวจเบื้องต้นแล้ว และ
คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในต้นเดือนตุลาคมนี้ โดยรูปแบบ
ของข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับใช้กับพื้นที่ในจังหวัดต่าง ๆ
ได้อีกด้วย

คพ. เข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราชฯ กราบทูลแนวทางการจัดการมลพิษ สำหรับวัดในพระพุทธศาสนา

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) ได้หารือร่วมกันในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณศาสนสถาน ทั้งด้านการจัดการปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} จากการเผาศพ การจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสีย

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปอาชา) ได้มอบหมายให้คพ. จัดทำแนวทางการมาถึงมาตรการต่าง ๆ ด้านการจัดการมลพิษในสถานที่ที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งรวมถึงศาสนสถาน โดยเฉพาะวัดที่มีเมรุเผาศพ โดย คพ. ได้รับพระกรุณาประทานวโรกาสให้นำคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เข้าเฝ้าสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อกราบทูลทราบแนวทางการจัดการมลพิษสำหรับวัดในพระพุทธศาสนา เรื่องของการจัดการปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาศพ ฝุ่นละออง PM_{2.5} มลภาวะจาก

ขยะมูลฝอย และน้ำเสียในบริเวณศาสนสถาน ณ ด่านักอรุณวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม โดยสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกได้ทรง

ติดตามการจัดการสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในวัดมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งเรื่องเตาเผาศพ ขยะมูลฝอยและน้ำเสีย ได้ทรงเล่าถึงการรับบิณฑบาตสมัยก่อน ไม่มีการใช้ถุงพลาสติก พระจะได้ฉันเป็นกับข้าวแห้งๆ ถ้ามีแกงจะใส่ถ้วยมาถวายแล้วพระจะล้างนำไปคืน ส่วนลำคลองสายต่างๆ และ

คุณภาพน้ำในเมื่อ 70 ปีก่อน ยกตัวอย่างคลองคูเมืองเดิมที่อยู่หลังวัด สามารถใช้อาบหรือลงเล่นน้ำได้ท่านทรงห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและมีรับสั่งให้ คพ. หารือร่วมกับ พศ. และเจ้าอาวาสวัดต่างๆ และให้นำเรื่องดังกล่าวนำเสนอในการประชุมมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ ทั่วประเทศไทยมีวัดกว่า 41,340 แห่ง โดยมี

เตาเผาศพกว่าร้อยละ 50 ใน กทม. วัดที่มีเตาเผาศพกว่า 308 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นเตาเผาศพในระดับคุณภาพดีตามข้อเสนอแนะของ คพ. แบ่งระดับมาตรฐานเตาเผาศพออกเป็น 4 ระดับ (1) คือระดับคุณภาพต่ำ (2) ระดับคุณภาพพอใช้ (3) ระดับคุณภาพดี ซึ่งใน กทม. กว่าร้อยละ 90 จะอยู่ในระดับคุณภาพดี และ (4) ระดับคุณภาพดีเยี่ยม ปัจจุบันยังไม่มีวัดใดที่มีระดับคุณภาพดีเยี่ยม โดยเฉพาะใน กทม. ขณะนี้ทาง คพ. ร่วมกับ พศ. ได้มีการสำรวจและจะยกระดับเมรุเผาศพให้เป็นเมรุเผาศพที่มีระดับคุณภาพดีเยี่ยม ปรากฏว่ามีวัดที่สามารถดำเนินการในเบื้องต้นนี้ 20 แห่ง ได้แก่ วัดมหาบุศย์ วัดนิมมานรดี วัดม่วง วัดนวลจันทร์ วัดทุ่งครุ วัดน้อยนพคุณ วัดชัยพฤกษมาลา วัดหลักสี่ วัดเจ้าอาม วัดพระยาท้าววิหาร วัดลุ่มเจริญศรีธธา วัดเรืองยศสุทธาราม วัดลานบุญ วัดบางโพ โอมาวาส วัดคูบอง วัดพรพระร่วงประสิทธิ์ วัดเวฬุราชิน วัดทองเพลิง วัดเทพนารี และวัดสะพานพระโขนง ซึ่ง คพ. กับ พศ. จะร่วมมือกันปรับปรุงในเรื่องของมลภาวะที่เกิดจากการเผาศพ ให้อยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยมให้มากที่สุดต่อไป

ของฝาก ชุมชน

คพ.ร่วมจัดนิทรรศการ "รู้ทันฝุ่น PM_{2.5}" ในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติประจำปี 2562 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค (Hall 6-12) เมืองทองธานี เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน พร้อมรับมือกับปัญหาฝุ่นละอองขนาด 2.5 ไมโครกรัม ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ ของทุกปี โดยพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑลมักจะมีเกิดสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} อย่างหนาแน่น ซึ่งหากมีค่าเกินมาตรฐานจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน บดบังทัศนวิสัย และเป็นอุปสรรคในการคมนาคมขนส่ง

นายสมชาย ทรงประกอบ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ศ.ดร.จรูญ ศรีสริดิษฐ์ ที่ปรึกษาควบคุมงาน พร้อมด้วยคณะกรรมการตรวจการจ้าง เข้าตรวจสอบการก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย ตลอดจนความก้าวหน้าการดำเนินการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า มีความก้าวหน้าของการดำเนินงานเกือบร้อยละ 50 มีกิจกรรมที่ได้ดำเนินการประกอบด้วย การสำรวจพื้นที่การจัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินโครงการ การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย การปิดคลุมพื้นที่โรงแต่งแร่และบ่อเก็บตะกอนทางแร่ การปรับปรุงถนนระหว่างหมู่บ้านคลิตี้บนและคลิตี้ล่างและการเตรียมการก่อสร้างฝายดักตะกอนเพิ่มเติมอีก 2 ฝาย

นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธีเปิดกิจกรรมเก็บขยะชายหาด Good Day Say No Plastic Bag On The Beach “ดูแลโลก เพื่อให้โลก...ดูแลเราตลอดไป” ณ หาดเจ้าสำราญ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัด

เพชรบุรี จัดขึ้นโดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม ลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกที่จะเกิดขึ้นทั้งบนบกและในทะเล ในการนี้ กรมควบคุมมลพิษ นำโดย นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้นำคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธีเปิดงานดังกล่าว โดยมอบหมายให้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสำนักงานเลขานุการกรม ร่วมจัดแสดงนิทรรศการ เรื่อง “RoadMap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561–2573” และ “ขยะพลาสติกและโฟม” ในงานดังกล่าวด้วย

นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) เป็นประธานในการประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการ ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาเก็ต และร้านสะดวกซื้อ เรื่องการงดแจกถุงพลาสติกหูหิ้ว ซึ่งได้กล่าวถึงความคืบหน้าของโรดแมปการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 ขณะนี้คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบแล้ว อยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอสภาพัฒนาฯ ในส่วนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวรารุช ศิลปอาชา) ได้ขอความร่วมมือในการลดขยะพลาสติกนั้น มติที่ประชุมมีความเห็นว่าจะมีการเร่งขับเคลื่อนการลดขยะพลาสติกจากเดิม และได้ขอความร่วมมือกับตัวแทน ผู้ประกอบการ ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า งดแจกถุงพลาสติกหูหิ้ว พร้อมกันในวันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งทางผู้ประกอบการจะนำไปหารือกับผู้บริหารภายในหน่วยงานตนเองอีกครั้ง

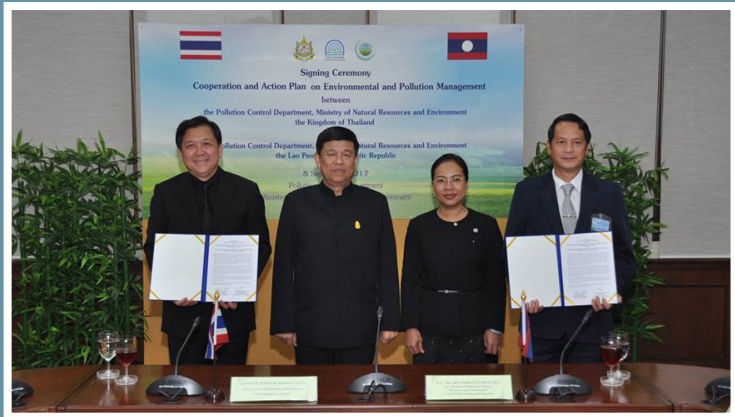
ไทย - ลาว

ร่วมหารือเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษ น้ำ/อากาศ /ขยะ

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เข้าพบรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) คณะผู้บริหารจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สปป. ลาว เนื่องในโอกาสการประชุมหารือ "ทวิภาคีระหว่างกรมควบคุมมลพิษแห่งราชอาณาจักรไทย และกรมควบคุมมลพิษแห่ง สปป.ลาว" ณ จังหวัดเวียงจันทน์ สปป.ลาว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไทย-สปป.ลาว (โดยท่านรมว.ทส. ทั้งสองประเทศ) ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ และกรมควบคุมมลพิษไทย (โดยนายจตุพร บุรุษพัทร์ อคพ. ณ ขณะนั้น) - สปป.ลาว ได้ลงนามใน Plan of Action ด้านการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2560 ณ กรุงเทพมหานคร รวมถึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการร่วมกัน ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) ในสาขาการควบคุมมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ กากของเสีย ของเสียอันตราย สารเคมี และสารพิษ กฎหมายสิ่งแวดล้อม และการบังคับใช้กฎหมาย

ทส. ของไทย-ลาว ได้มีความร่วมมือ และกิจกรรมร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการที่ ทส.ไทย ได้จัดฝึกอบรม เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการจัดการ มลพิษและสิ่งแวดล้อมให้กับเจ้าหน้าที่ สปป. ลาว รวมทั้งการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและ ประสบการณ์การจัดการมลพิษระหว่างกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะ ในประเด็นที่ประสบปัญหาาร่วมกัน ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ข้ามแดนและ "ปัญหาคุณภาพอากาศจาก PM_{2.5}" การจัดการน้ำเสียบริเวณแม่น้ำโขง รวมถึงการจัดการขยะมูลฝอย การตรวจและ บังคับการในพื้นที่ที่ประสบปัญหาจากการ ท่องเที่ยวและการเติบโตของเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ ในการประชุมครั้งนี้ทั้งสอง ฝ่ายจะได้ร่วมกันติดตามการดำเนินงานและ ทบทวน ปรับปรุงแผนการดำเนินงานภายใต้ Plan of Action ด้านการจัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่มี ประสิทธิภาพ และนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็น รูปธรรมร่วมกันต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางสุวรรณา เตียรธสุวรรณ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายสมชาย ทรงประกอบ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายเฉลิมศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บรรณาธิการ

นายนิชร คงเพชร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวชมพูนุท ทับทิมชัย
นายสรรพลสิทธิ์ เขาวสุกุลมาศ
นางสาวหนึ่งฤทัย พูลเขตร
นางสาวสุชัญญ์สินี จันดี

กองบรรณาธิการ

นางสาวพันธน์สร์ พงษ์ขวัญ
นายไพรัช รามเนตร
นางพิดาลัด วงศ์พานิช
นายธนาภิสิทธิ์ ชิดเชื้อ
นางสาวปิ่นทอง ต้อนรับ
นางกรรณิภา เอี่ยมศิริ

ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร กรมควบคุมมลพิษ

ให้บริการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540

สามารถขอรับเอกสารข้อมูลได้ที่ ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารกรมควบคุมมลพิษ อาคารกรมควบคุมมลพิษ ชั้น 1
โทร. 0 2298 2070-2 หรือ <http://pcd.go.th>

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2298 2066-9 โทรสาร 0 2298 5108 <http://www.pcd.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
โปษณีย์สามเสนใน

เรียน